

عنوان مقاله:

فرهنگ احترام و سالمندی موفق؛ زمینه ساز سبک زندگی مشارکت-محور برای سالمندان

محل انتشار:

دوفصلنامه جامعه شناسی و مدیریت سبک زندگی، دوره 3، شماره 9 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 34

نویسندگان:

محسن آهی اندی - دانش آموخته کارشناسی ارشد طراحی صنعتی، دانشگاه هنر، تهران

محمد رزاقی - رییس دانشکده هنرهای کاربردی دانشگاه هنر

خلاصه مقاله:

ساختار جمعیتی جوامع به دلایل مختلفی، از جمله بالارفتن سطح سلامت عمومی به سمتی پیش می‌رود که افزایش قابل توجه جمعیت سالمند را به دنبال داشته است. چنین تغییراتی موجب شده بسیاری از محققین و کارشناسان توجه بیشتری را معطوف به مسئله سالمندی و سلامت سالمندان در دوره‌های پایانی زندگی داشته باشند. در این حوزه در کشورمان نیز مطالعات فراوانی انجام پذیرفته که دامنه گسترده‌ای از علوم مختلف را به خود معطوف کرده است. اما آنچه که اهمیت پژوهش در زمینه سالمندی را بالا می‌برد در نظر داشتن ویژگی‌های فرهنگی و الگوهای سبک زندگی سالمندان ایرانی است. اگرچه دیدگاه جهانی اعتقاد دارد برای رسیدن به موفقیت در دوران سالمندی، سه شاخصه سلامت بدنی و روانی و نیز تعاملات سازنده اجتماعی برای سالمند ضروری است لیکن، بررسی‌ها در بستر فرهنگی جوامع نشان داد که سایر عوامل مانند وضعیت اقتصادی، سطح سواد، محیط و سبک زندگی، همگی در چگونگی تعریف سالمند از موفقیت دخیل هستند. این پژوهش حول موضوع "احترام"، (به عنوان یک شاخصه فرهنگی مهم نزد سالمندان ایرانی) و با تأکید بر شناخت شاخصه‌های فرهنگ-محور برای ایجاد زمینه‌های مشارکت بیشتر ایشان در فضاهای شهری برنامه‌ریزی شد. در گام نخست، دیدگاه‌های سالمندان از مفهوم "موفقیت" اخذ شده، با تحلیل محتوایی پاسخ‌ها، میزان اهمیت احساس ناشی از وجود یا عدم وجود احترام اجتماعی مشخص شدند. نتایج پژوهش تأکید دارند که موضوع احترام و حفظ منزلت سالمندان، یکی از مهم‌ترین مشخصه‌های منتج از تعاملات سازنده اجتماعی (مثلا در فضاهای شهری) است و در صورت لحاظ شدن آن، عاملی است موثر در تحقق ایده سالمندی موفق در بستر فرهنگی ایران. این پژوهش در گام بعدی، با انجام یک فاز تکمیلی خلاقه در طراحی کانسپت یک عنصر مبلمان شهری (بر اساس رویکرد طراحی فراگیر)، محصولی را صرفاً با هدف زمینه‌سازی تعاملات اجتماعی و مشارکت بیشتر سالمندان پیشنهاد می‌نماید.

کلمات کلیدی:

سالمندی موفق، فرهنگ احترام، سبک زندگی مشارکت-محور، طراحی فراگیر

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1230689>

